

ISSN 0803-8953

TILFELDIG GANG

Nr. 1, årgang 23

Januar 2006

Utgitt av Norsk Statistisk Forening

INNHold

Informasjon om TG og NSF.....	2
Fra redaktøren <i>Per Lea</i>	3
Lederen har ordet <i>Sven Ove Samuelsen</i>	4
 Puslerispalten <i>Jostein Lillestøl</i>	 5
 Faglige møter – annonsering:	
XXIIIrd International Biometric Conference.....	6
21st Nordic Conference on Mathematical Statistics.....	7
Imagine the senses.....	8
 Faglige møter – referater:	
EMS-2005 <i>Anders Løland</i>	9
Statcamp <i>Sonia Mazzi, Ying Bao</i>	10
ENBIS <i>Froydis Bjerke</i>	13
 Jubileer:	
Dag Tjøstheim 60 år <i>Jostein Paulsen</i>	14
Statistikkundervisning 50 år <i>Bent Natvig, Sven Ove Samuelsen, Anders Rygh Swensen</i> ...	15
Kjell Doksum 65 år <i>Tore Schweder</i>	15
 Bokanmeldelse:	
Gunnar G Løvås: Statistikk for universiteter og høyskoler <i>Steinar Engen</i>	16
 Gothenburg Stochastic Centre <i>Arnoldo Frigessi</i>	 17
 Nytt fra NSF/Oslo <i>Anders Løland</i>	 18
Uttalelse om læreplan i matematikk <i>Jostein Lillestøl, Ivar Heuch, Stian Lydersen</i>	19

Tilfeldig Gang – organ for Norsk Statistisk Forening

Redaksjon:

Utvalget, Matforsk

(Ansvarlig:

Per Lea

Matforsk AS, Osloveien 1, 1430 Ås

64 97 01 85 (j)

64 94 19 51 (p)

458 53 194 (m)

per.lea@matforsk.no

NSF takker Statistisk Sentralbyrå for trykking og hjelp til utsending

Bidrag til Tilfeldig Gang:

Alle slags bidrag til bladet er velkomne, enten det gjelder nye tema av interesse for norske statistikere eller hvis noen har kommentarer til ting som har stått i bladet.

Bidrag bes helst sendt i elektronisk form – se epostadresse ovenfor. Inntil videre bør eventuelle bilder være i svart/hvitt og egne seg til fotostatkopiering. Det er jo enkelt å sjekke på egen kopimaskin om dette fungerer. Og siden ”alle” bilder som tas i dag er digitale, så kan man jo manipulere med kontraster og jeg-vet-ikke-hva. Og de av oss som har problemer med den slags, får heller spørre våre barn eller barnebarn om hjelp.

De som sender bidrag til Tilfeldig Gang og som ønsker å reservere seg mot at bidraget blir lagt ut på nettet, må gi beskjed om dette ved innsending av stoff.

Medlemsskap i Norsk Statistisk Forening

Medlemskontingenten er 200 kroner/år. Studenter (til og med hovedfag) er 50 kroner/år. Innbetaling av medlemskontingent og forespørsler om medlemsskap sendes kassereren:

Hilde Grude Borgos

Schlumberger Stavanger Research

Postboks 8013

4068 Stavanger

HBorgos@slb.com

Innbetaling gjøres til foreningens konto 0530 27 73299. Øverst på adresselappen bak på dette nummeret står det året det sist ble betalt medlemskontingent for. Vær oppmerksom på at ajourføring av adresselappene ligger noe etter ajourføringen av medlemsregisteret. Det kan derfor hende at nylig innbetalt kontingent ikke har blitt fanget opp av adresselappsystemet.

Styret i Norsk Statistisk Forening (valgt på årsmøtet i forkant av EMS2005 på Blindern 23. juli og konstituert på styremøte i Center for Advanced Studies 16. september):

Sven Ove Samuelsen (leder)

Hilde G. Borgos (kasserer)

Kjersti Aas (sekretær)

Arnoldo Frigessi (styremedlem)

Jo Eidsvik (styremedlem)

Inge Helland (varamedlem)

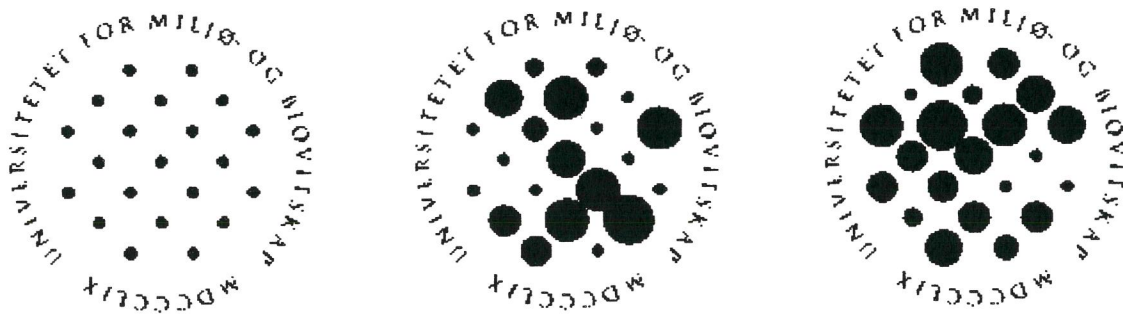
Tore Wentzel-Larsen (varamedlem)

Per Lea (redaktør TG)

Per Lea: Fra redaksjonen

Litt rusk i maskineriet, men endelig er hjulene i gang. Om dette nummeret bør hete 2/2005 eller 1/2006 kan nok diskuteres: bidragene er skrevet i 2005 men TG er jo ikke på gata før 2006.

Som det står i referatet fra European Meeting of Statisticians, jobber foreningen med å utvikle en logo. I den sammenheng er det interessant å merke seg at mens NSF går tilbake i tid for å finne en logo, går en institusjon med røtter tilbake til 1859 den andre veien. Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), tidligere Norges Landbrukshøgskole, og tidligere enda: Den høiere Landbrugsskole paa Aas, fikk ny logo 1. januar 2006. Det vil si: de fikk ikke en, men mange. UMBs engelske navn er som kjent Norwegian University of Life Sciences, og for å symbolisere liv er logoen på mange måter levende, et såkalt biogram. Omkranset av navnet på institusjonen (på 3 av Norges 4 "offisielle" språk: engelsk, bokmål og nynorsk...) og tallet 1859 med romertall, er det 21 fylte sirkler av 7 forskjellige størrelser. Særlig virkningsfull er logoen slik den i noen sammenhenger brukes på nettet: den bytter dato hele tida, slik at den ser virkelig levende ut. Stiftelsesdatoen 1. oktober 1859 er null-punktet for logoen, eller livet om man vil (til venstre), alle sirklene har sin minimale størrelse:

Varianten i midten representerer redaktørens fødselsdag, mens den til høyre kan være Pusleri nr 18b: Hvilken dato er dette? Muligens er algoritmen som bestemmer hvilke sirkler som skal ha hvilken størrelse enkel å programmere, men det er ikke uten videre opplagt å "regne" seg tilbake fra logo til dato. Kanskje noen av foreningens UMB-ansatte kan hjelpe oss der? Eller kan noen av leserne gå inn på www.umb.no, klikke på "Gå til biogramgenerator" og forklare prinsippet?

Alle ansatte (og vi andre også, for den saks skyld) kan altså lage sin egen logo, basert på en hvilken som helst dato som man måtte finne betydningsfull for en selv eller for UMB/NLH. Det skulle være mer enn nok varianter til å dekke behovene for alle lesere av dette TG.

En artig vri fra rett over jordet fra der jeg nå sitter, men jeg er selvfølgelig programforpliktet til å si at NSF's logo er enda bedre!

Neste gang foreningen skal velge seg logo, kanskje vi kunne la oss inspirere av UMB og lage et biogram som endrer seg ikke deterministisk etter kalenderen, men basert på tilfeldige tall?

I påvente av det (det er ikke en gang sikkert at noen av dagens lesere vil oppleve det), skal jeg prøve å motstå fristelsen til å paginere dette nummer som en Tilfeldig Gang. Som sagt: prøve. Den som leser får se.

Vi lover at medlemmene ikke skal behøve å vente like lenge på neste nummer av TG; noe materiale har allerede kommet inn, og noe er lovet. Bidrag vil vi helst ha innen 15. mars for å komme med i neste nummer.

Pusleri nr. 17 (løsning)

Oppgaven:

Et spill mellom to personer er basert på uavhengige trekninger Uniform[0,1], der det gjelder å få det største tallet. Spiller nr. 1 trekker sitt første tall, men kan velge om han vil forkaste det og trekke på nytt. I så fall må det nye tallet beholdes. Spiller nr. 2 gjør akkurat det samme, med den forskjell at hun ser hvorvidt spiller nr. 1 velger å trekke på nytt eller ikke. Spørsmålet er:

Hva er optimal strategi for hver av de to spillerne?

Løsning:

I situasjonen der spiller nr. 1 ikke vet at spiller nr. 2 titter, vil denne trekke på nytt dersom det første tallet er mindre enn 0.5. Dersom spiller nr. 1 trekker på nytt, vil spiller nr. 2 også gjøre det dersom dennes første tall er mindre enn 0.5. Spiller nr. 2 har $5/8$ sannsynlighet for å slå nr. 1 når denne har trukket på nytt. Dersom spiller nr. 1 ikke trekker på nytt, vet spiller nr. 2 at spiller nr. 1 sitt tall er minst lik 0.5, og at en derfor må sette grensen for å trekke på nytt noe høyere, la oss si ved a . Gitt at spiller nr. 1 ikke trekker på nytt, vet spiller nr. 2 at spiller nr. 1 sitt tall er uniformt fordelt $[0.5, 1]$. Anta at spiller nr. 2 sitt første tall er på grensen a . Dersom hun trekker på nytt, er sannsynligheten for å vinne $1/4$, mens dersom hun ikke trekker på nytt er den $2(a - 1/2)$. På grensen må disse to sannsynlighetene være like, slik at $2(a - 1/2) = 1/4$, dvs. $a = 5/8 = 0.5125$. Gitt at spiller nr. 1 ikke trekker på nytt, beregnes sannsynligheten for at spiller nr. 2 vinner, ved å betinge med hensyn på om spiller nr. 2 sin første trekning er mindre enn eller større enn $5/8$, som $\frac{5}{8} \cdot \frac{1}{4} + \frac{3}{8} \cdot \frac{5}{8} = \frac{25}{64} = (\frac{5}{8})^2$. Sannsynligheten for at spiller nr. 2 vinner er derfor $\frac{1}{2} \cdot \frac{5}{8} + \frac{1}{2} \cdot \frac{25}{64} = \frac{65}{128} = \frac{1}{2} + \frac{1}{128}$, dvs. ikke rare fordelten.

I situasjonen der spiller nr. 1 vet at spiller nr. 2 titter, synes det opplagt at spiller nr. 1 nå vil sette en grense større enn 0.5 for hva en er fornøyd med. Analysen er imidlertid langt mer komplisert. Undertegnede ga opp etter en stund og forela problemet til Terje Lensberg, kollega med spillteori som spesial. Han mente at problemet best angripes via begrepet *Perfekt Bayesiansk Likevekt*, og ga kjapt sin løsning, som fyller flere sider, og der sluttsvaret kom ut av en tredjegradslikning. Tallsvaret (med forbehold om regnefeil) ble at spiller nr. 1 beholder alt over 0.567, mens spiller nr. 2 beholder sitt tall først når dette er minst 0.661 og spiller nr. 1 har beholdt sitt.

Pusleri nr. 18

Vi skal lage tre terninger A, B, C med vanlig seks-sidet form, der tallene på sidene er valgt blant tallene fra 1 til 9. Forsøk, om mulig, å lage terningene slik at en ved kast med to av dem har at de tre begivenhetene "A slår B", "B slår C" "C slår A" alle har sannsynlighet større enn $1/2$. En bør også kunne argumentere for at en eventuell funnet løsning er den eneste mulige.

jostein.lillestøl@nhh.no

.....som gjerne mottar løsning og forslag til nye puslerier.

Faglige møter:

XXIIIrd International Biometric Conference **Montréal, Québec, Canada** **16-21 July 2006**

CALL FOR ABSTRACTS - Submission Deadline is 16 January 2006

The scientific program features Invited sessions, Contributed sessions, a Satellite Meeting, Short Courses, and a commercial exhibition. Downloadable details of these sessions as well as the instructions on the submission of abstracts may be found at the IBC web site at www.ibc2006.org. The website also contains information on registration, accommodations, organized tours, social functions and details on the McGill University campus, host of the XXIIIrd IBC. Please see information www.ibc2006.org for information.

Please note the following important deadlines and add them to your calendar:

- Abstract Submission Deadline 16 January 2006 (midnight EST)
- Advance/Early Registration 1 May 2006
- Accommodation Deadline 2 June 2006

Satellite Meeting: 14-15 July 2006

The Scientific Program for the Satellite Meeting is of special need to all who are interested in modeling complex data. It will also attract statisticians active in oral health research or oral health researchers with a good background and strong interest in biostatistical methods.

The tutorials are:

Analysis of Clustered Data (Melissa Begg)

Survival Analysis in Oral Health Data (Niels Keiding and Thomas Gerds)

Disentangling Age, Period and Cohort Effects in Studies of the Elderly? (Gary Slade)

Measurement Error and Misclassification: Effect, Assessment and Correction (Helmut Küchenhoff)

Statistical Genetics for Dental Researchers: Genetic Association Studies (Amy Anderson)

Visit http://www.ibc2006.org/e/02h-program_e.shtml for all the latest details!

Short Courses: 16 July 2006

The IBS Short Course Committee has put together four short courses designed to meet the different needs of IBS membership. We are pleased to announce the courses as follows:

Statistical Methods for Evaluating Tests and Biomarkers in Medicine (Margaret Sullivan Pepe)

Analysis of Health Surveys: Sample Survey Methods for Biostatisticians (Barry Graubard and Edward Korn)

Hierarchical Bayes Methods and Software for Data Analysis (Bradley P. Carlin and Thomas Louis)

Model-based Geostatistics (Peter Diggle and Paulo Justiniano Ribeiro, Jr.)

Visit < http://www.ibc2006.org/e/02g-program_e.shtml > for all the information about the Short Courses!

Øvrig informasjon fra International Biometrics Society:

Biometric Bulletin Update

The Bulletin is the source for all IBS related news. Vol. 22, Issue #4 was recently posted to the members only website. Also, Issue #4 is our print version so you should have a copy on your desk soon if you have not already received it. The Editor Urania Dafni (EMR) is eager to hear your ideas on any improvements and ideas for submissions. Please visit <http://www.tibs.org/NEWSLETTER.html> to view the PDF and html formats.

Biometrics, Vol. 61, No. 4, Now Available!

The printed third issue of Biometrics has been mailed. Please expect your copy over the next several weeks. All regular, student, honorary, institutional, and corporate members have immediate and full access to Biometrics online at <http://www.tibs.org> - click on MEMBERS ONLY. More and more members are choosing only to receive Biometrics on-line. If you are running out of shelf space, visit <http://www.tibs.org/membersonly.htm> and "Update your Profile." You can select how you want to receive Biometrics, where you want to receive Biometrics and manage your personal data.

21st Nordic Conference on Mathematical Statistics
Rebild Bakker, Denmark
June 11 - 15, 2006

You are cordially invited to participate in the 21st Nordic Conference on Mathematical Statistics. The conference is a biennial meeting that fosters interactions between statisticians and probabilists. It is the 21st conference in a series and features 10 keynote speakers:

Special invited speakers:

Jesper Møller (Aalborg University, Denmark), Rasmus Waagepetersen (Aalborg University, Denmark), Terry Speed (University of California, USA).

Invited speakers:

Anders Skoldal (London School of Economics, UK), Yudi Pawitan (Karolinska Institutet, Sweden), Tobias Rydén (Lund University, Sweden), Fred Espen Benth (University of Oslo, Norway), Rasmus Nielsen (University of Copenhagen, Denmark), Olle Häggström (Chalmers University of Technology, Sweden), David Spiegelhalter (Institute of Public Health, UK)

In addition, there will be presentations of papers, including special sessions on:

Spatial and Spatio-temporal Modelling, Time Series Modelling and Econometrics, Chemometrics
Modelling using SDEs, Statistical Analysis of Complex Event History Data, Statistics in Information Engineering

Traditionally, the conference attracts participants from a variety of disciplines, thereby providing a unique forum for scientific exchange.

Venue

The NordStat 2006 conference takes place on the top of one of the Danish National Parks and at the foot of Rold Forest (the largest forest in Denmark). Here the 4 star conference centre Comwell Rebild Bakker is situated few kilometers south of Aalborg. Comwell Rebild Bakker is a modern conference hotel in beautiful, rural surroundings which allows for a stimulating conference. The hotel offers a wealth of facilities both in- and outdoor. Go for a walk in Rold Forest and enjoy the magnificent nature. Or sweat in the fitness room and/or go for a swim in the pool. The hotel has Wireless High Speed Internet Access, however, computers with internet access will be provided by the conference. Please visit the Comwell Rebild Bakker website for more information on the hotel facilities, pictures, etc.

Paper submission

A 1-page abstract should be submitted to the organising committee at nordstat@dsts.dk

Deadline for paper submission: February 1st, 2006.

Notification of paper acceptance/rejection: March 1st, 2006

Early registration deadline: March 4th, 2006

Short Ph.D. course on Spatial Point Processes
Jesper Møller and Rasmus Waagepetersen

Organizer

Danish Society for Theoretical Statistics

Program committee

Søren Asmussen (University of Aarhus, Denmark), Per Bruun Brockhoff (Technical University of Denmark, Denmark), Bjarne Ersbøl (Technical University of Denmark, Denmark), Jens Ledet Jensen (University of Aarhus, Denmark), Niels Keiding (University of Copenhagen, Denmark), Jesper Møller (Aalborg University, Denmark), Tue Tjørn (Copenhagen Business School, Denmark)

Further details can be found at: <http://www.dsts.dk/nordstat2006>

Imagine the senses
Matforsk, Norwegian Food Research Institute
2 - 4 August 2006, Ås, Norway

Sensometrics is the scientific area that applies mathematical and statistical methods to problems from sensory and consumer science.

The main aims of the Sensometrics conference are:

- To increase the awareness of the special methodologies and statistical methods used in analysis of sensory and consumer science data
- To improve the communication and co-operation between persons interested in the scientific principles, methods and applications of sensometrics
- To serve as an interdisciplinary meeting to disseminate scientific knowledge on the field of sensometrics.

The Scientific Committee

At Matforsk: Tormod Næs (chairman), Margrethe Hersleth (co-chairman), Elin Kubberød, Per Lea, Magni Martens, Frank Westad

From the Sensometric Society:

Hildegard Heymann (University of California, Davis, USA), Garnt Dijksterhuis (Agrotechnology & Food Innovations, Wageningen University, The Netherlands), Per Bruun Brockhoff (The Royal Veterinary & Agricultural University (KVL), Denmark), Hal MacFie (Sensory and Consumer Science Consulting, Bristol, United Kingdom), Pieter Punter (OP&P Product Research BV, Utrecht, The Netherlands), Mostapha Qannari (ENITIAA/INRA, Nantes, France), Pascal Schlich (Centre Européen des Sciences du Goût (CESG), Dijon, France), Tony Hunter (BioSS, Scotland), Jean McEwan (Diageo, United Kingdom)

Other members:

Harald Martens (Matforsk/Norwegian University of Life Sciences), Are Aastveit (Norwegian University of Life Sciences), Joachim Kunert (University of Dortmund, Germany), Rasmus Bro (The Royal Veterinary & Agricultural University (KVL), Denmark), Jos Mojet (Agrotechnology & Food Innovations, Wageningen University, The Netherlands), Bonnie van der Pers (Quest International Nederland BV, Bussum, The Netherlands), Conor Delahunty (University of Otago, New Zealand), Nich Zacharov (Nokia Research Center, Tampere, Finland), Willem Heiser (University of Leiden, The Netherlands)

Three workshops will be organised:

Longitudinal sensory data

Incomplete block design data

"Alternative" sensory data

For ytterligere opplysninger, se:

<http://www.matforsk.no/web/wkurs.nsf/webTitlerE/Imagine+the+senses!OpenDocument>

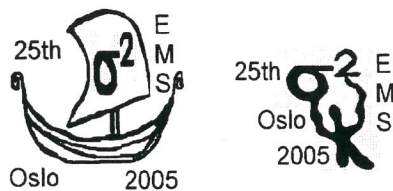
Anders Løland (anders.loland@nr.no)

EMS 2005: A story of success

The 25th European Meeting of Statisticians took place at Blindern, Oslo, from the 24th to the 28th of July 2005. The conference was organised by The Norwegian Computing Center (NR) and the University of Oslo (UiO). With 650 participants, this was the largest conference for statisticians in Norway and supposedly the largest EMS ever. At least 30 people from UiO and NR were involved in planning and carrying out the conference.

Organising such a conference is a huge task, and the work started long before July 2005. I was first involved in the making of the logo. Here is the story of the logo development process.

Choice of logo and general planning. The logo was designed in 2003. Inspired by our proud (?) Viking traditions, Bård Storvik and myself made the following sketches:

At the top left, we see the Viking boat we designed initially. Notice the sigma squared, representing variance. As EMS boss Arnoldo Frigessi put it during the conference: "No variance, no job!" After the gentle touch of a designer, this was one of the proposals:

We were quite happy with this, but a certain Norwegian-Italian was not. The rune ship became our salvation, and the final solution was (quite nice in retrospect):

25th EMS OSLO 2005

In addition to logo construction, the organisers had to plan housing, web pages, find sponsors, and what where the participants going to eat? The technical stuff had to work, we had to advertise the conference, etc. etc. A press release (in Norwegian) just before the conference caught the interest of the Norwegian Research Council's web page, two radio stations interviewed Arnoldo (with varying success, to be honest) and the (Christian) newspaper *Vårt Land* printed a very short article from the Norwegian state news agency *NTB*!

Trouble. Finally, the first (Sun)day of the conference came, with some small problems (of course). Some of the speakers turned up rather late with their USB pen presentations, some had rotated their entire presentation 180 degrees, displaying one page from a particular pdf file on the screen took three minutes (even though “this worked just fine back home”), the wireless microphones for some reason behaved best when the speaker’s neck was positioned at an uncomfortable angle, the laser beamers turned themselves off after ten minutes of inactivity to save power, the largest auditorium seemed to have a limited amount of air, barely enough for the large audience, etc.

Despite all this, such things do happen, and we imagine that we handled the problems quite well. To force everyone to deliver their presentation long before their talk and to forbid the use of personal PCs were particularly clever moves. Besides, the lunch was very tasteful (thanks to *Havana Hotel Catering*) and the weather was surprisingly fine (thanks to...?). In fact, the lunch was so tasteful that a participant of a summer school (not at all related to the EMS) took one’s fill. He even tried to enter the conference dinner (at *Holmenkollen Park Hotel Rica*), but was bluntly rejected by the previously mentioned Norwegian-Italian.

Excursions. Excursions filled half of Tuesday. There were many options; a trip to see all Oslo could offer (in a couple of hours), a trip on the sea, a walking trip in *Nordmarka* (the apparently exotic forest surrounding Oslo) and a walking trip in downtown Oslo. In the evening, all 650 were invited to the City Hall (*Oslo Rådhus*), where the vice-mayor of Oslo, Sverre Kristiansen (representing the populist Progress party) was our host. Mr. Kristiansen held a memorable speech in a language resembling a mixture of Norwegian and English. He pronounced some English words right. We wonder if any of the foreigners understood anything. On the other hand, they drank a lot of champagne and ate (even more?) finger food. It is perhaps more correct to say that they ate very fast, until there was no food left. The City Hall offered not only food and drink, but also a guided tour in the very nice building, with the Munch Room and the hall of the City Council, and the guides were fortunately much better prepared than the vice-mayor.

The end. Thursday afternoon was the end of the conference. We have the impression that the participants were quite pleased with the program and the exotic town of Oslo. The organising committee was invited to Arnoldo’s (and Ingrid’s!) grand apartment, where we all agreed that we will never again organise such a large conference. But it has been fun indeed!

Sonia Mazzi, Norsk Regnesentral (sonia.mazzi@nr.no):

Happy campers

This year, the first “Young Statisticians Training Camp”, Statcamp, took place from July 18th, lasting for 5 days. Statcamp was part of a series of summer schools in pure and applied mathematics, funded by the EU – Marie Curie Actions and co-ordinated by the European Mathematical Society. Was this the start of a tradition?

85 participants, from 29 different countries and 26 nationalities, plus 16 speakers, formed the group of Statcampers. All participants received some level of funding, from full-funding, covering travel, accommodation and expenses, to a stipend.

On Monday there was a reception and two kick-off talks on general/philosophical issues on science and Statistics. Tuesday, Wednesday and Friday were long and intense days. Activities run from 9am to after 9pm. The talks ranged over the topics of approximating data, coupling, diffusions, foundations of Statistics, hierarchical Bayesian modelling, Markov chains, MCMC, microarray data, particle filtering, semiparametric models, spatial dependence, and survival and event history analysis.

A scientist should not only be involved in learning and creation but also in communication. Participants presented their research interests either in a mini-talk or a poster. The talks lasted only 4 and a half minutes each. If you are wondering what one can say in such a short time, the answer is “lots, if you prepare well”. All presenters showed good skills, effectively conveying information about their work. As a way of promoting the direct contact between the participants and the speakers, the activity “Interview a Statistician” took place on Thursday. Some of the speakers were interviewed by groups of participants. The activity was filmed and it was interesting and lots of fun.

The synergy between participants worked very well. Reportedly, despite the intensity and demands of Statcamp, there was partying going on in the night, either at the Student Village at *Kringsjø*, or in town. Thursday afternoon and evening was the official time for entertainment. The rain stopped just before a walking tour of the

town, which finished at a restaurant in *Aker Brygge*, where a fish soup dinner was served. During the dinner, two rainbows appeared in front of the restaurant, for the delight of attendants.

The feedback I have received rated the meeting as “amazing”, “wonderful”, “excellent”, etc. Participants went back home reporting having enriched their statistical knowledge and having made new friends and contacts. We, the organisers of Statcamp, feel that the main objectives of the meeting were met.

The “secret” ingredients for the success, in my opinion, were: the generous funding of the EU and the Norwegian Research Council, the excellent academic level of speakers and participants, the hard work and imagination of organisers and volunteers (from the University of Oslo and the Norwegian Computing Center, the two host institutions) involved at many different levels, and, I must say, the excellent catering services which were hired. Everyone agreed that the food was great and generous. Good food makes happy people.

Facts about Statcamp 2005:

Goals:

Bring together young statisticians and probabilists from Europe (and beyond) to:

- prepare for the EMS next week;
- learn new methodologies in statistics and probability;
- make direct contacts with leading statisticians;
- build a network of colleagues and friends, for the future;
- discover different traditions of learning and producing statistics;
- get inspired by statistics and probability you did not know;
- find new motivations for your research and profession;
- learn to think critically about science in this global world;
- meet other cultures and traditions;
- have a great time!

Participants came from: Austria, China, Cyprus, Czech Republic, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Latvia, Lithuania, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Russia, Slovakia, Slovenia, Spain, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

55% of the participants were girls, 45% boys! Excellent. We take gender issues seriously.

Interview exercise:

About 60 participants were divided into 6 groups. Each group prepared a 20 minutes interview with one of the invited statisticians (Aad van der Vaart, Nils Lid Hjort, Wilfrid S. Kendall, Laurie Davies, Hans Künsch, Gareth Roberts). Two interviewers per group carried out the interview. The interview was video recorded by a professional filmmaker. The film is available on request (frigessi@medisin.uio.no).

General lectures:

Science between freedom and responsibility (Jens Erik Fenstad), Science and Simplicity of Statistical Models (Inge Helland), A tour of journals in statistics and probability (Hansruedi Künsch), Philosophical issues of statistics (Ernst Wit), From non-alignment and isolationism to global activism. An overview of independent Norway's foreign policy, 1905-2005 (Helge Pharo)

Thanks to support from the Norwegian Research Council (NFR) and Scandinavian Airlines, Ying Bao, PhD student at the Institute of Applied Mathematics of the Chinese Academy of Science, Beijing, was invited to participate to the 25th EMS and StatCamp. She contributes to BNews with a report on her experience.

Experiences in Oslo

This summer, I was funded by NFR to attend StatCamp and EMS2005 in Oslo. It is the first time I go abroad from China and the first time I give a talk in an international conference, so the experience is very memorable.

My research is about Random Graph and Complex Networks, and I presented my and Prof. Yong Liu's latest result at the meeting. This result describes the limit behavior of PageRank that is the web search algorithm of the websearch engine Google. Several researchers were interested in this algorithm, they discussed with me and gave me some advice after my talk.

Frøydis Bjerke, Matforsk (froydis.bjerke@matforsk.no):
Noen inntrykk fra ENBIS (5th conference, Newcastle upon Tyne, sept. 2005)

Ca 180 deltakere fra mer enn 25 land var samlet i 3 dager, noen også på kurs i for- og etterkant. Jeg deltok bare på konferansen, som ble holdt hos "skjærene" – altså i Newcastle United FCs moderne lokaler, St. James' Park.

Etter formell åpning var det tid for Doug Montgomery som *key note speaker*. Han snakket mest om den historiske utviklingen innen anvendt eller industriell statistikk, og brukte for liten tid på veien videre, synes jeg. Deretter begynte de parallelle sesjonene, og tilhørende valgets kvaler. I det følgende nevnes noen av foredragene som jeg synes var spesielt interessante. Den interesserte leser kan gå inn på <http://www.enbis.org/> og derfra følge linken til konferansen og alle abstractene.

Sesjon 2b – *Statistics education and training* hadde tre gode foredrag – Tony Fouweather, ISRU, viste hvordan six sigma kan tilpasses ("nedskaleres") slik at det også er nyttig for SMB (små og mellomstore bedrifter), som ikke har ressurser til f.eks. omfattende opplæring av personell. Arthur Bakker hadde noen tankevekkende innspill etter å ha prøvd å innføre "kontrollkort"/styringsdiagram i produksjonsbedrifter. Det er ikke alltid slik at grafer taler for seg selv – til alle og en hver. For statistikere er det viktig å være klar over hvilke misforståelser som kan oppstå. Andrew Jack (selvstendig) viste hvordan prinsipper fra *data mining* og programvareutvikling kan benyttes for å dokumentere og standardisere alle trinnene i en dataanalyse. Veldig nyttige tanker for oss som bruker "klassisk" statistisk programvare – og ikke minst regneark for dataredigering – når vi analyserer andres (eller egne) data. Et redigert utdrag av abstractet, med mine uthevelser:

*...The process of analysis is usually bigger than just applying a statistical test: There are often significant issues of data access, management and cleaning, which are of fundamental importance to the analysis process. Unfortunately, this part of the analysis is often done "by hand" in Excel, which means that the data is subject to possible human error, and the process by which the data is managed is **unrecorded** and therefore **unauditable**. This paper shows how "workflow" software tools originally designed for Data Mining were adapted for use by scientists carrying out their own statistical analysis. This allowed the whole analysis process to be integrated within one software package, resulting in greater efficiency and accuracy, and automatically generating a clear audit trail for each analysis process...*

Jeg gikk deretter på flere av sesjonene i forsøksplanlegging (DoE), hvor *split-plot* og andre restriksjoner på randomiseringen ble diskutert av flere. Ron Kenett og David Steinberg presenterte spennende ideer for *bootstrap*-analyse ifm. forsøksdesign, mens Geoff Vining snakket om utfordringer med *computer*-eksperimenter, hvor det ikke er noen *error* knyttet til selve forsøket. Dessuten er det ofte mange faktorer involvert, noe som gjør tradisjonelle RSM alt for omfattende. DoE-sesjonene var generelt godt besøkt og mange presentasjoner tok opp nye og spennende vinklinger på dette området, som er et kjerneområde i statistikk for "*business and industry*". Temaet false discovery rate (FDR), både med og uten *split-plot design* var ofte oppe i presentasjonene, i det mange erkjenner at det enkleste ikke alltid er det beste når det gjelder modellering av forsøksdata.

Det var også sosiale arrangementer på konferansen, og det må nevnes at under den formelle banketten – som for øvrig ble avholdt i de nylig restaurerte *Assembly Rooms* fra 1776 – var det samlet mange storheter innen industriell statistikk. Professor Robin Plackett f. 1920 ("Plackett-Burman") og sir David Cox f. 1924 ("Box-Cox", mmm) er visstnok de eneste som innehar RSS' medaljer i alle tre valører, og de delte bord med professor Armitage, også gullmedaljeinnehaver. Det var morsomt å høre hvordan disse herrer og deres samtidige hadde arbeidet og bidratt til utviklingen av statistikkfaget.

ENBIS har begynt med en del utnevnelser, både av *Best Manager*, *Young Statistician*, samt *Box Meda*". Det var sikkert fortjente vinnere...

Konferansen har gjennom mange år nå vist seg å være levedyktig – og det er stadig nye deltakere i tillegg til "den harde kjerne". I år var det fire nordmenn med – det burde vært mange flere! Det er inspirerende å se statistiske metoder anvendt på så mange ulike problemstillinger, og stadig kunne utforske veien (brua?) mellom teori og praksis. Medlemskap i ENBIS er gratis og web-basert. Se: www.enbis.org.

Sees vi i Wrocław, Polen, neste år?

Jostein Paulsen, Matematisk institutt, Universitetet i Bergen:
Dag Tjøstheim 60 år

Vår gode kollega Dag Tjøstheim fylte 60 år den 19. september. Jubilanten er velkjent blant de fleste norske statistikere, ikke minst blant den ikke ubetydelige skare av hovedfags- og doktorgradsstudenter han har veiledet opp gjennom årene. Internasjonalt, og da spesielt i tidsrekkemiljøene, er han også en høyt ansett og respektert person.

Men også Dag begynte i det små, etter å ha fullført sin hovedfagsoppgave i anvendt matematikk i Bergen dro han i 1970 til Princeton hvor han tok sin PhD i Electrical Engineering (uten at det noensinne har kvalifisert ham som elektriker). Derimot fikk han der kjennskap til stokastiske prosesser, spesielt den såkalte L^2 -teorien som også var grunnleggende for tidsrekketeorien i den tiden. Etter Princeton dro han tilbake til Norge, hvor han jobbet i NORSAR i noen år. Her arbeidet han med jordskjelvdata, og interessen for tidsrekker i et mer anvendt perspektiv ble vekket. Men selv om vi aldri har hørt ham si noe negativt om NORSAR, var det akademiker han ville bli. I 1977 ble han ansatt som dosent ved Norges Handelshøyskole i Bergen, et sted han var i tre år, og hvor han også ble interessert i økonomiske anvendelser av tidsrekketeorien. Dette er en interesse han har opprettholdt, i 2003 fikk han prisen for beste artikkel de tre siste årene i tidsskriftet *Econometric Journal* for artikkelen "Non-parametric estimation and testing of interaction in additive models" skrevet sammen med Stefan Sperlich og Lijian Yang.

I 1980 ble det ledig et professorat i matematisk statistikk ved Universitetet i Bergen, og Dag søkte og fikk det. Her har han blitt værende, så i tillegg til 60-årsjubileum kan han også feire 25-årsjubileum som professor ved UiB. Hele tiden har han holdt et høyt tempo, så høyt at kollegaene av og til klør seg i hodet og lur på om han ikke har tenkt å ta det med ro snart, men ingenting tyder på det.

Hans store faginnsikt har ikke minst kommet hans utallige studenter til gode, blant annet har de sluppet å kaste bort tiden på ufruktbare problemstillinger, og ikke rent få av hans arbeider er fellesarbeider med studenter, især doktorgradsstudenter. Han har også hatt en enestående evne til å muntre opp lettere deprimerede studenter når de føler at de ikke kommer noen vei, og alt er håpløst. Etter et møte med Dag er dystre tanker forvandlet til stor optimisme, og uoverkommelige problemer er blitt, om ikke trivielle, så i hvert fall overkommelige. De fleste av Dags studenter vil nok kjenne igjen denne beskrivelsen. Flere av sine studenter har han også hatt forskningssamarbeid med siden, et særdeles fruktbart samarbeid har vært med Vidar Hjellvik på Havforskningsinstituttet, hvor Dag sammen med Vidar har latt sine store kunnskaper i statistiske metoder komme fiskeriforskningen til gode. Dette har resultert i flere arbeider, og et av dem vant prisen for beste artikkel ved Havforskningsinstituttet det året.

Selv om Dag har viet mye tid og energi til sine hoveds- og doktorgradsstudenter har det på ingen måte gått ut over hans laveregradsstudenter. Et bevis på det er nok en pris han fikk i 2003, denne gang som fakultetets beste foreleser for studieåret 2002/2003. Hans klare og rolige framstilling har alltid vært populær blant studentene, og hans ide med å la studentene regne litt selv i løpet av forelesningen har slått godt an.

At Dags store faginnsikt og arbeidskapasitet er noe som verdsettes, er noe alle hans nasjonale og internasjonale verv viser. Han har vært med på utallige bedømmelseskomiteer, og for omtrent 10 år siden var han redaktør for SJS, et verv han hadde samtidig med å være styrer ved matematisk institutt. I dag er han assosiert redaktør for JRSS, Ser. B, Bernoulli og Journal of Time Series Analysis. I tillegg er han ofte ute på reise, typisk som invitert forsker eller foredragsholder hvor han pleier sine mange internasjonale forskningssamarbeidspartnere. For tiden skriver han på en bok sammen med Clive Granger (Nobelprisvinner i økonomi) og Timo Teräsvirta. En annen av hans nærmeste samarbeidspartnere er kollega Hans Karlson, de har et fruktbart samarbeid på teoretiske problemstillinger innen tidsrekketeorien. Men han er heller ikke fjern for mer trivielle oppgaver, andre institusjoner (som NHH) er ham takknemlig for at han aldri sier nei til sensoroppgaver. Så det er små muligheter til å hvile på sine laurbær, men (heldigvis for oss andre), ser det ikke ut til at han har noen planer om det heller.

Det har ikke bare vært arbeid, sammen med sin kjære kone Marit som han ble gift med allerede i studiedagene, har de fått 3 gutter. Alle tre har slått seg på informatikk, uten at noen har hørt Dag klage av den grunn. De to eldste har selv rukket å etablere seg, så nå er Dag også bestefar til 5 barnebarn, noe han tydelig setter pris på. Dessuten har han en professor-II stilling ved Universitetet i Stavanger, og det gir ham anledning til å pleie kontakt med begge sine foreldre. Og når behovet for noe tørrere vær enn det Bergen kan tilby melder seg, drar han og Marit og barn og/eller barnebarn til hytta i Vrålal i Telemark. Der kan han slappe av, og skulle det bli kjedelig er det alltid nok å bite i for en hobbysnekker. En annen aktivitet han driver for tiden, er husarbeid. Etter at de to eldste flyttet ut, fullførte Marit sitt hovedfag i engelsk og er nå lærer ved Os videregående skole. Men heller

ikke dette synes å plage ham noe særlig. Deler av husarbeidet, støvsuging er her et unntak, lar seg utmerket kombinere med hans favorithobby, klassisk musikk.

Alle gratulasjoner fra nåværende og tidligere kolleger!

Det er flere jubileer:

50 år med hovedfag i matematisk statistikk

I 2006 er det 50 år siden et eget hovedfag i matematisk statistikk ble opprettet i Norge. Norsk statistisk forening og avdeling for statistikk og forsikringsmatematikk ved Matematisk institutt, UiO har derfor tenkt å markere dette med et arrangement våren 2006.

Det vil bli arrangert et endags seminar på Voksenåsen konferansesenter kl. 10-16 mandag 22. mai. Programmet vil bestå av to deler: En historisk del der Tore Schweder vil snakke om statistikk og statistikere i Norge før 1950, og der Jon Stene forteller fra de første årene med organisert hovedfagsundervisning.

Den andre delen vil bestå av faglige innslag. Jan Bjørnstad, Xeni Dimakos, Tormod Næs, Dag Tjøstheim og Odd Aalen har sagt seg villige til å bidra. I tillegg arbeides det med å få et bidrag fra Trondheimsmiljøet.

Det vil bli en påmeldingsavgift på 200 kr. Fristen for påmelding er 20. april. Mer detaljer om dette og fullt program kommer i neste nummer av TG, og vil dessuten bli bekjentgjort på NSF's hjemmesider, www.math.uio.no/nsf/.

Så, reserver dagen, og følg med for mer detaljer.

For den lokale arrangementskomiteen

Bent Natvig – Sven Ove Samuelson – Anders Rygh Swensen

Tore Schweders tale for Kjell Doksum, framført av Peter Bickel i anledning feiringen av Doksums 65-årsdag 28. oktober 2005:

Dear Kjell

You did not make it as a fisherman in San Diego, and you went to college instead – lucky us. The Norwegian statistical association and your many personal statistics friends greet you on this day of celebration. Many of us would have liked to attend – but Berkeley is too far from Oslo...

Including you we are 12 Norwegians that received our PhD in statistics at Berkeley – including. Until the mid 1990s, there were actually more PhDs from Berkeley than from any other University, including Oslo. For the rest of us, you were always there with your help in our studies and research, and with your friendship and your enthusiasm.

Of the 21 PhDs you have supervised, there are no Norwegians. That begs an explanation. Perhaps the reason is that we all got excellent supervision – and we got your help and encouragement in addition? Steinar, Jostein, I (Tore), and the rest of us are deeply grateful.

Some of us were not particularly interested in soccer when we came to Berkeley – or well fit for the game. No excuse! You got us all on the field – and coached us energetically. We might actually have left in improved physical shape – despite the hard work, and the good life in Berkeley.

You are a Norwegian citizen, Kjell. When will you come home permanently? Your move to Madison brings you closer to home – is that a first step on the way? In any case, we hope to see you and Joan frequently in your native country – and you will not be safe in Madison from Norwegians knocking on your door.

Skål for Kjell!

Steinar Engen, NTNU:

Gunnar G. Løvås, Statistikk for universiteter og høyskoler, 2. utgave.

(Oslo: Universitetsforlaget 2004, heftet, 489 sider. ISBN: 82-15-00224-2. Pris: 469 kroner)

Statistikk er et tradisjonelt fag. De fleste introduksjonsbøker er til forveksling like i oppbygningen av stoffet. På tross av dette er studentenes reaksjoner på forskjellige bøker ofte svært forskjellige. Siden jeg startet å undervise i slutten av 70-årene har det vært helt normalt at studentene har kommet med forskjellige typer negative reaksjoner på lærebøkene, kanskje rett og slett fordi statistikk er et vanskelig fag som krever lang modningstid.

Vi har brukt førsteutgaven av boka til Løvås i våre såkalte brukerkurs i noen år og et av hovedargumentene da vi valgte den var at den er norsk. Den passet innholdsmessig godt til et introduksjonskurs i sannsynlighet og statistikk. Etter kvalitetsreformen har strukturen på grunnutdanningen endret seg ved flere universiteter. Emnene er på 7.5 studiepoeng og da blir det naturlig med to introduksjonskurs, ett i sannsynlighet og ett i statistikk. Samtidig har antall forelesningstimer økt. Vår omlegning innebærer også en viktig annen endring. Vi har startet et nytt studieprogram i biomatematikk som bygger på 2MX fra videregående skole. Disse studentene starter med brukerkursene, men de skal senere ha mye mer statistikk. På tross av disse store endringene har vi valgt å fortsette med boka til Løvås, nå 2. utgave som inneholder mer stoff enn den første. En av grunnene til dette er at jeg faktisk aldri har fått en negativ reaksjon på denne boka fra studentene. Da jeg fortalte studentene jeg hadde i sannsynlighetsregning i forrige semester at jeg skulle skrive en anmeldelse av boka og i den sammenheng var interessert i å få tilbakemelding fra dem, fikk jeg følgende skriftlige tilbakemelding fra en student, Huynh van Khang-Hy:

Boken gir en veldig bra innførende introduksjon av hva statistikk handler om uten å måtte gå gjennom vanskelig matematisk tankegang. Forfatteren har lagt vekt på selve kjernen av hva statistikk innebærer og utelatt unødvendige beregninger. Enkelte bevis og vanskelige utformuleringer er lagt til siden eller bakerst i boken som egen appendiks for de spesielt interesserte. Eksempelene er skrevet på en lettforståelig måte som gjør at det blir gøy å lese statistikk. Boken benytter seg av realistiske eksempler og illustrasjoner som skal hjelpe leseren med å forstå situasjonen bedre. Av og til er eksemplene ufullstendige og enkelte ganger må man bla bakover for å skjønne utregningen. Muligens en fargeutgave av boken hadde hjulpet med å skille figurer, tabeller og regler fra hverandre lettere.

Mot slutten av hvert kapittel i denne boken er det en oppsummeringsdel som punkterer opp de viktigste hovedpoengene som man bør ha fått med seg etter å ha lest kapittelet. Min mening om dette er at oppsummeringsdelen burde ha blitt flyttet til helt fremst i kapittelet og endret overskriften til »hovedpunkter». På denne måten vet leseren hva han bør få med seg under selve lesingen. Boken benytter seg også lite av margen. Ord som er viktige eller som stadig dukker opp burde ha blitt plassert i margen som en »huskelapp» eller illustrert med lyspære/utropstegn for å markere at dette er viktig stoff. Jeg må ofte bla bakover for å huske betydningen av enkelte ord. Det er ikke alltid man husker ordet etter å bare ha lest det en gang. Så enkelte små huskelapper er fint å ha med. Løsningsforslagene som er inkludert i boken er godt på den måten som mange andre lærebøker ikke gjør. Mange av fasitene er gode og viser den fullstendige framgangsmåten, spesielt eksamensoppgavene. Dette er for meg veldig nyttig. Man lærer mye av å se på framgangsmåten slik at om man skulle komme borti en lignende situasjon, klarer man å løse problemstillingen. Boken som en helhet er en meget bra som innføring i statistikk.

Slike positive reaksjoner på lærebøker i statistikk er jeg ikke vant til å få og jeg tar det som et tegn på at vi har gjort et fornuftig valg av lærebok. Jeg betrakter læreboka som et hjelpemiddel for studentene i tillegg til forelesningene og ikke en oppskrift jeg skal forelese etter. Jeg velger ofte andre eksempler men ber dem i tillegg lese boka, og det får de tydeligvis godt utbytte av.

Det er viktig at en introduksjonsbok for brukere ikke blir for teknisk, men fokuserer på begreper og anvendelser. Boka til Løvås har en fin balanse mellom mengden tekst og mengden av matematikk. Løvås har valgt å flytte den matematikken som for noen kan være nødvendig, men for andre grupper blir for teknisk, til et appendix bak i boka. Jeg synes dette er en løsning som fungerer godt i praksis. Boka hadde blitt enda mer nyttig for våre kurs hvis denne delen ble ytterligere utvidet. For eksempel nevnes sannsynlighetsmaksimering i teksten og en likelihoodfunksjon vises grafisk, men det er ingenting om dette i appendixet. Et par regneeksempler, i hvert fall for diskrete modeller der man lett kan forstå hva likelihoodfunksjonen er, ville vært nyttig. I motsetning til mange andre lærebøker for brukerkurs gir denne boka en grei innføring i kontinuerlige fordelinger. Men også her ville det vært en fordel om det fantes noe mer stoff i et appendix for dem som bør lære litt mer i grunnkurset i sannsynlighet. Transformasjoner er for teknisk til å kunne bli grundig behandlet i hovedteksten. Men selve begrepet bør man kunne si noe om, for eksempel endring av måleskala, og noen regneeksempler pluss utledning av formelen for monotone transformasjoner kunne da med fordel ha vært med i appendix.

Både jeg og mine studenter er svært fornøyd med boka til Løvås. Enkelte av de som foreleser introduksjonskurset for sivilingeniørstudentene anbefaler også denne boka som tilleggslitteratur når studentene etterspør en tekst på norsk. Jeg ser fram til en tredje utgave som gir oss enda større frihet til å velge stoff.

Arnoldo Frigessi:

The Gothenburg Stochastic Centre gets renewed funding as a center of excellence in Sweden.

Starka forskningsmiljöer av högsta klass utsedda. Pressmeddelande 2005-02-17

En expertpanel av erkända internationella forskare har utsett Sveriges främsta grundforskningsmiljöer. Av 261 ansökningar har 27 excellenta miljöer valts ut och av dessa kan Vetenskapsrådet finansiera tio. Forskningsmiljöerna är spridda över olika delar av landet och representerar alla vetenskapsområden.

- Det här är ett bevis för att Sverige har flera konkurrenskraftiga och kreativa forskarmiljöer som ligger i internationell toppklass. Det visar också den bredd som svensk grundforskning har, säger Vetenskapsrådets styrelseordförande Bengt Westerberg. Bedömargruppen har bestått av en internationell panel bestående av sju ansedda forskare från olika vetenskapsområden. I sin bedömning säger panelen att alla 27 miljöerna tar upp högaktuella och viktiga forskningsfrågor. I en internationell jämförelse ligger de i frontlinjen inom sina respektive vetenskapsområden. Hade det funnits mer medel att fördela hade panelen tilldelat fler än tio miljöer finansiering, skriver panelen i sitt slutomdöme. Vetenskapsrådet delar sammanlagt ut ca 44 miljoner kronor per år i fem år till de tio grupperna.

- Trots att det bara handlar om tio miljöer så visar dessa både på den kvalitet och bredd som finns inom svensk grundforskning, konstaterar Pär Omling, generaldirektör vid Vetenskapsrådet. Ämnena sträcker sig från populationsstudier och nanotrådar till kosmologi - vad som styr universums utveckling. Flera projekt syftar till att lära mer om människokroppen och hur den fungerar både i friskt och i sjukt tillstånd. Några av miljöerna ska ta fram och utveckla metoder som t ex röntgenlaser och användandet av matematiska analyser, viktig metodutveckling som kommer att gynna flera forskningsfält. Syftet med satsningen på starka forskningsmiljöer är att lyfta och stödja framgångsrik svensk spetsforskning. En viktig del är att Sverige måste kunna möta utmaningarna från en forskning som blir allt mer resurskrävande och komplex, samtidigt som den internationella konkurrensen om de bästa forskarna blir allt hårdare. Flera andra statliga finansiärer; Formas, Stiftelsen för Strategisk Forskning, och VINNOVA, gör liknande satsningar. (För dessa finansiärers kommande beslut, se respektive webbplats).

Mer information om resp miljö, deltagande forskare, listor, motiveringar, panelens sammansättning mm hittas på www.vr.se/starka

De tio forskningsmiljöerna och dess kontaktpersoner

X-ray Free-electron lasers in structural biology: Janos Hajdu, Uppsala universitet, 018-471 44 49
Janos.hajdu@icm.uu.se

The Gothenburg Stochastic Centre: Peter Jagers, Chalmers tekniska högskola, 031-772 35 20
peter.jagers@chalmers.se

Context, competence and combinatorial signaling in vertebrate development:
Carlos Ibáñez, Karolinska institutet, 08-52 48 76 60, carlos.ibanez.neuro.ki.se

Centre for Population Studies. A strong and innovative research centre at Umeå Universitet:
Anders Brändström, 090- 786 60 63, Umeå universitet, anders.brandstrom@ddb.umu.se

The AlbaNova High Energy Astrophysics and Cosmology (HEAC) Centre:
Claes Fransson, Stockholms universitet, 08-55 37 85 17, claes.fransson@astro.su.se

Brain neurodegeneration, plasticity and repair: Patrik Brundin, Lunds universitet, 046-222 05 29
patrik.brundin@med.lu.se, patrik.brundin@neuro.lu.se, www.nesu.mphy.lu.se/research/cv/patrik_cv.html

Mitochondrial Medicine Center: Nils-Göran Larsson, Karolinska institutet, 08-58 58 37 24
nils-goran.larsson@labmed.ki.se

Evolutionary genomics - crossing the prokaryote-eukaryote boundary:
Siv Andersson, 018-471 43 79, Uppsala universitet, siv.andersson@ebc.uu.se
Hans Ellegren, 018-471 64 60, Uppsala universitet, hans.ellegren@ebc.uu.se

Nanowires for Fundamental Materials Science and Quantum Physics and for Applications in Electronics, Photonics and in Life-sciences:
Lars Samuelsson, Lunds universitet 046-222 76 79, lars.samuelsson@ftf.lth.se

Betula: Memory, genetics, brain imaging and early diagnostics:
Lars-Göran Nilsson, Stockholms universitet 08-16 39 40, lgn@psychology.su.se

Anders Løland:

Nytt fra NSF avdeling Oslo

Nytt styre

På årsmøtet 30. november 2005 ble følgende styre valgt (styret har konstituert seg selv):

Anders Løland (leder). NR.

Gunn Albertsen (sekretær). Storebrand.

Petter Prøsch (kasserer). Storebrand.

Ingunn Fride Tvete (styremedlem). UiO.

Ståle Nygård (web). UiO. Ny i styret.

Bjørn-Helge Mevik (styremedlem). UMB. Ny i styret.

I tillegg til de fire første over, satt Xeni Dimakos (leder) og Sven Ove Samuelsen (styremedlem) i styret i forrige periode (2003–2005).

Vedtekter

Da NSF avdeling Oslo ikke har hatt vedtekter (eller ikke kan finne noen), og vi forvalter en god slump med penger og strengt tatt burde ha vedtekter, vedtok årsmøtet også nye vedtekter. Her er noen høydepunkter:

- *Disse vedtektene må godkjenes av styret i NSF.* Dette er en konsekvens av NSF's vedtekter. NSF's styre har godkjent vedtektene.
- *Årsmøtet holdes i løpet av første halvår i oddetallsår.*
- *Styret velger selv leder, kasserer og sekretær.* Styret konstituerer seg selv, også om noen styremedlemmer trekker seg i løpet av perioden.
- *Vedtak om oppløsning av foreningen krever 2/3 flertall på to etterfølgende årsmøter.* Dersom lokalforeningen dør hen, er det altså mulig å oppløse foreningen uten å måtte få med 2/3 av medlemmene. De fullstendige vedtektene kan leses på NSF Oslos hjemmesider, for øyeblikket på <http://www.nr.no/sfo/>.

NSFs undervisningsutvalg (Jostein Lillestøl, Ivar Heuch, Stian Lydersen):

Uttalelse om læreplan i matematikk: Studiespesialiserende programfag 2. klasse.

Sannsynlighetsregning og statistikk har i dag en naturlig plass i læreplanene i matematikk i den videregående skole. Emnet kom inn for et par tiår siden som en nødvendig modernisering av læreplanen, på bekostning av enkelte mer klassiske emner. Av betydning var temaenes

- allmenne og praktiske betydning,
- relevans for en vid krets av ulike fag, så vel naturfag, samfunnsfag, ingeniørfag som medisin og juss,
- mulighet for inspirerende og kreative oppgaver.

Norsk Statistisk Forening (NSF) er innforstått med Departementets ønske om å unngå $3+5=8$ uketimer i matematikk i 2. klasse for de som velger fordypning i faget. Den mest aktuelle løsning på dette er at de som velger det studiespesialiserende programmet Matematikk for realfag (R1) ikke samtidig tar Vg2T, men at det vesentligste av innholdet i Vg2T innarbeides i programfaget. Den arbeidsgruppen som har utformet det justerte forslaget har innarbeidet det ene av de to hovedemnene fra Vg2T (geometri), men ikke det andre (kombinatorikk og sannsynlighet). Sannsynlighetsregning og statistikk er riktignok (som før) ett av fire mulige valgemner i tillegg til tre obligatoriske for de som velger ytterligere fordypning i 3. klasse, kalt R2.

NSF vil uttrykke stor bekymring for denne endringen. I tillegg til å fjerne viktig stoff for mange realfag, svekker den også muligheten for et meningsfylt valgemne i 3. klasse. Med den rolle sannsynlighetsregning og statistikk i dag spiller innen teknikk og naturvitenskap er det vanskelig å forstå en slik svekking av realfagsspesialiseringen. Sannsynlighetsregning og statistikk var og er obligatoriske emner i den tilsvarende samfunnsfaglige spesialisering. I utgangspunktet er det ingen gode grunner til noe mindre omfang i realfagsspesialiseringen. Å beskjære statistikkdelen ytterligere her, slik det nå foreslås, vil svekke elevenes kompetanse både i generell matematisk forstand og rent praktisk.

No study is less alluring or more dry and tedious than statistics, unless the mind and imagination are set to work or that the person studying is particularly interested in the subject: which is seldom the case with young men in any rank in life.

William Playfair, The Statistical Breviary (1801)

Die mathematische Statistik ist das Werkzeug, mit dessen Hilfe der Statistiker in den Stand Gesetzt wird, aus seinem statistischen Material Schlüsse zu ziehen. Wie bei jedem andern Werkzeug hängt das Resultat und der Wert seiner Wirksamkeit in erster Linie davon ab, wie der Leiter der Arbeit die Ausführung seines Auftrages versteht.

C V L Charlier: Vorlesungen über die Grundzüge der Mathematischen Statistik (1931)

GRETE FENSTAD
MAT. INST. AVD. C
P.B. 1053, BLINDERN
0316 OSLO

2005

B-post

Retur:
Norsk Statistisk Forening
v/Hilde Grude Borgos
Schlumberger Stavanger Research
Postboks 8013
4068 Stavanger